

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616208463
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5616208463.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu - Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, v zastúpení právne - splnomocneným zástupcom SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, proti žalovanej - C. U. Z., nar. X.XX.XXXX, bytom G. U., F. XXX/X, o zaplatenie 6.186,90 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10Csp/130/2016-159 zo dňa 3.9.2018, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch:
- o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti,
- o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania.

N e d o t ý k a sa rozsudku vo zvyšku.

Žiadnej zo strán sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej iba „okresný súd“) vyhovel žalobe čiastočne, keď priznal žalobcovi voči žalovanej titulom nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej 20.3.2012 (ešte medzi Volksbank Slovensko, a.s. - veriteľom a žalovanou) sumu 5.060,14 eur pozostávajúcu: a) z nezaplatenej istiny úveru - 4.040,73 eur, b) z úrokov z úveru 52,24 eur, c) úrokov z omeškania - 967,17 eur. Popri istine 5.060,14 eur súd žalobcovi priznal aj úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 4.040,73 eur od 24.10.2016 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

2. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že Volksbank Slovensko, a.s. ako veriteľ (zároveň právny predchodca žalobcu) a žalovaná - dlžník uzatvorili dňa 20.3.2012 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 602249 o poskytnutí úveru žalovanej vo výške sumy 5.000 eur, tento úver sa zaviazala žalovaná vrátiť v 60 mesačných splátkach po 120,64 eur, s konečnou splatnosťou úveru 20.3.2017. Predčasnú splatnosť úveru ku dňu 3.12.2013 vyhlásil právny predchodca žalobcu a vyzval žalovanú na úhradu dlhu v celkovej výške 4.206,93 eur. Podľa žalobcom predloženého prehľadu splátok, žalovaná na predmetnú úverovú zmluvu uhradila sumu 2.116,58 eur, nezaplatenú istinu úveru evidoval veriteľ v sume 4.040,73 eur a nezaplatené úroky ku dňu 17.2.2014 v sume 53,88 eur.

3. Okresný súd uviedol, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili dňa 20.3.2012 spotrebiteľskú úverovú zmluvu v písomnej forme, ktorá obsahovala náležitosti vyžadované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 20.3.2012. Oprávnenie

právneho predchodcu žalobcu vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru v dôsledku omeškania dlžníka (žalovanej) s plnením splátok dlhu sporné nebolo.

4. Žalobca požadoval v žalobe od žalovanej titulom tvrdeného zmluvného vzťahu zaplataenia: a) dlžnej úverovej istiny v sume 4.040,73 eur, b) úroku z omeškania vyčísleného do 23.10.2016 vo výške 2.955,89 eur, úroku vo výške 15,64 % ročne zo sumy 4.040,73 eur od 4.10.2016 do zaplataenia, c) úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.040,73 eur od 24.10.2016 do zaplataenia. V doplnení žaloby dňa 6.2.2017 upresnil, že suma 2.955,89 eur - v žalobe označená ako úrok z omeškania je súčtom riadneho úroku do zosplataenia úveru, riadneho úroku od 4.12.2013 do 23.10.2016 a úroku z omeškania.

5. Súd za opodstatnený vyhodnotil nárok žalobcu na plnenie vo výške sumy iba 5.060,14 eur, pozostávajúcej: a) z nezaplataenej istiny úveru vo výške 4.040,73 eur, b) úrokov vo výške 52,24 eur, c) úrokov z omeškania vo výške 967,17 eur. Výška nezaplataenej istiny ku dňu splatnosti úveru v sume 4.040,73 eur medzi stranami nebola sporná. Podľa názoru súdu žalobca má právo na zaplataenie dojednaného úroku z úveru len ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, teda ku dňu 3.12.2013, pretože zmluvný úrok ako odplata (cena) veriteľovi za poskytnuté peňažné prostriedky patrí len za dojednanú dobu poskytnutia úveru, čo vyplýva aj z ustanovenia § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka. Okresný súd v súvislosti s konštatovaným názorom poukázal aj na rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Žiline napr. v rozsudku č. k. 5Co/165/2013-148 zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 9Co/862/2014 zo dňa 20.11.2014 a ďalšie. Žalobcovi neprislúchalo právo na zaplataenie zmluvných úrokov zo splátok úveru, ktoré sa stali splatnými v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t. j. za obdobie po jeho splatnosti. Z týchto dôvodov súd žalobu v časti úroku za obdobie od 4.12.2013 zamietol. Podľa prepočtu úrokov za úver predloženého žalobcom, nezaplataená výška úrokov ku dňu 4.12.2013 bola vo výške 53,88 eur, pričom za obdobie od 3.12.2013 do 4.12.2013 úrok bol vyčíslený v sume 1,64 eur - túto sumu (keďže bola vyčíslená už po splatnosti úveru) okresný súd odpočítal zo sumy 53,88 eur a konštatoval, že žalobcovi patrí titulom úroku z úveru do dňa zosplataenia úveru suma 52,24 eur.

6. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu súd úroky z omeškania z úveru priznal žalobcovi (vychádzajúc z omeškania nezaplataením jednotlivých dielčích splátok úveru) do vyhlásenia predčasnej splatnosti vo výške podľa občiansko - právnych predpisov, konkrétne v sume 967,17 eur, podrobný výpočet tohto priznaného nároku súd uvádza v bode 22 písomného odôvodnenia rozsudku. Úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy dlžnej úverovej istiny 4.040,73 eur okresný súd priznal žalobcovi podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka za obdobie od 24.10.2016 do zaplataenia.

7. Predmetom rozhodovania okresného súdu bol aj ďalší nárok žalobcu uplatnený zo zmluvy o kontokorentnom úvere č.332026718 : vo výške istiny 2.146,17 eur, úrokov z omeškania vyčísleného do 23.10.2016 vo výške 1.485,44 eur, úrokov vo výške 17,9 % ročne zo sumy 2.146,17 eur od 24.10.2016 do zaplataenia, úrokov z omeškania vo výške 5,5 % ročne zo sumy 2.146,17 eur od 24.10.2016 do zaplataenia. Žalobca tvrdil, že kontokorentný úver bol žalovanej poskytnutý jednostranným vyhlásením zo dňa 19.7.2007 - žalovaná, hoc túto skutočnosť nepoprela, namietala výšku peňažného plnenia.

8. Z listinných dôkazov súd mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu dňa 19.7.2007 jednostranne určil výšku úveru (úverového rámca) a výšku úroku. Jednostranné vyhlásenie veriteľa súd nepovažoval za zmluvné dojednanie. Následne ku zmluve o kontokorentnom úvere uzatvorené dodatky č. 1 a č. 2 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou z existencie a označenia ktorých je možné vyvodzovať uzavretie zmluvy o kontokorentnom úvere, opätovne neobsahovali dojednanie o povinnosti žalovanej platiť z poskytnutých prostriedkov úrok a dojednanie o jeho výške a absentovalo aj dojednanie o ročnej percentuálnej miere nákladov - čo zákon o spotrebiteľských úveroch sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Z uvedených dôvodov patrilo titulom tvrdeného zmluvného vzťahu „len právo na zaplataenie (vrátenie) prostriedkov reálne čerpaných žalovanou“. Z výpisov z účtu predložených žalobcom vyplynulo (a ani strany sporu nerozporovali) čerpanie: a.) výberom platbami platobnou kartou, b.) výberom bankomatovou kartou v súhrnnej výške 24.382,31 eur, c.) z účtu boli vykonané aj úhrady splátok úveru v sume 2.116,58 eur - celkové čerpanie z účtu činilo 26.498,89 eur. Vklady žalovanou boli realizované vo výške 27.588,69 eur, teda vyššou sumou než čerpanie, následne súd uzavrel, že žalobcovi zo zmluvy o kontokorentnom úvere nepatrí žiadne plnenie a aj v tejto časti potom jeho žalobu zamietol.

9. Pri rozhodovaní o nároku strán sporu na náhradu trov prvoinštančného konania okresný súd postupoval podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Konštatoval úspech žalobcu v spore ohľadne sumy 4.040,73 eur (priznaná istina bez príslušenstva), čo predstavuje úspešnosť 65 %, neúspech žalobcu mal o sumu 2.146,17 eur (suma istiny zo zmluvy o kontokorentnom úvere), čo zodpovedá neúspechu 35 %. Čistý úspech žalobcu zodpovedal rozsahu 30 % a zodpovedajúco tomuto rozsahu čistého úspechu žalobcu mu súd priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej.

10. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že napáda rozsudok v časti zamietnutia žaloby o : úrok z omeškania vo výške 1.988,72 eur, úroky vo výške 15,64 % p. a. zo sumy 4.040,73 eur od 24.10.2016 do zaplatenia, istinu v sume 2.146,17 eur, úroky z omeškania vo výške 1.485,44 eur, úroky vo výške 17,90 % p. a. zo sumy 2.146,17 eur od 24.10.2016 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 5,50 % p. a. zo sumy 2.146,17 eur od 24.10.2016 do zaplatenia. V uvedenej časti sa domáha zmeny rozsudku a žiada žalobe vyhovieť a priznať nárok na náhradu trov celého konania voči žalovanej.

11. Prioritne poukazuje na obsahové znenie čl. 5 ods. 3, čl. 5 ods. 4 zmluvy o úvere, v ktorých je explicitne vyjadrená povinnosť dlžníka zaplatiť úroky z nesplateného úveru odo dňa jeho prvého čerpania až do dňa jeho skutočného zaplatenia, v súlade s § 502 a § 503 Obchodného zákonníka. Legitimita ním uplatneného nároku na úroky z nesplateného úveru odo dňa jeho prvého čerpania až po deň jeho skutočného zaplatenia vyplýva zo samotného znenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka, dokonca bez potreby duplicitných dojednaní v zmluve o úvere. Jeho nárok na zaplatenie úrokov sa nijakým spôsobom neodchyľuje od zákona a okresný súd nesprávne uzavrel, že mu patrí zmluvný úrok ako odplata/cena za poskytnuté peňažné prostriedky len za dojednanú dobu poskytnutia úveru. Podľa odvolateľa argumentácia prvoinštančného súdu nezohľadňuje ustálený doktrínálny výklad ustanovenia § 503 a § 504 Obchodného zákonníka a konštantnú rozhodovaciu prax súdov v SR a ČR. Obsahuje šablónovito a tendenčne využívanú argumentáciu v prípadoch, keď je jednou zo strán sporu spotrebiteľ. V súvislosti s touto argumentáciou odkazuje odvolateľ napr. na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obdo 67/2013 zo dňa 28.10.2014, rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 27.6.2007 sp. zn. 33 Odo 657/2005, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014 a ďalšie. Dodáva, že povinnosť dlžníka platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi konštatovali vo svojich rozhodnutiach aj viaceré odvolacie sudy Slovenskej republiky, napr. Krajský súd v Košiciach zo dňa 19.7.2018 v rozhodnutí sp. zn. 2Co/388/2017, Krajský súd v Bratislave sp. zn. 8Co/138/2017 zo dňa 27.3.2018, Krajský súd v Žiline v rozhodnutí sp. zn. 11Co/65/2016 zo dňa 16.2.2016 a ďalšie.

12. Odvolateľ cituje obsahové znenie ustanovenia § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, opakovane uvádza, že povinnosť dlžníka platiť za poskytnuté peňažné prostriedky je limitovaná splatnosťou úveru. Okamihom splatnosti úveru, resp. vyhlásením predčasnej splatnosti úveru v nadväznosti na porušenie dlžníkovej povinnosti splatiť poskytnutý úver riadne a včas, nemôže dôjsť k zániku práva veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok (odkazuje odvolateľ na R 53/1972). Vytyka súdu, že nezohľadnil vyvolanie protiprávneho stavu nezodpovedným správaním žalovanej, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy. Povinnosť platiť úroky z omeškania je predpokladaným zákonným sankčným mechanizmom. Pretrvávajúci stav, keď žalovaná naďalej užíva (nevracia) poskytnuté finančné prostriedky a veriteľ nimi fakticky nedisponuje, rozhodne nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov. Odvolateľ ďalej zdôraznil, že inštitút úroku je v právnej doktríne SR a ČR dlhodobo interpretovaný ako cena za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania (bez ohľadu na termín splatnosti úveru), t.j. do doby reálneho vrátenia úveru veriteľovi. Odkazuje v tejto súvislosti na strane 6 - 7 odvolania na aktuálnu právnickú literatúru konkrétnych autorov. Súd prvej inštancie považoval zmluvu o úvere za spotrebiteľskú, preto je potrebné podľa názoru odvolateľa zdôrazniť znenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravujúce právo veriteľa požadovať od dlžníka popri plnení i úroky z omeškania ak dôjde k omeškaniu peňažného dlhu. Obdobne aj v uvedenej odvolacej otázke odvolateľ odkazuje na stabilnú právnu prax konštatujúcu odlišnosť inštitútu úrokov z omeškania od inštitútu zmluvných úrokov a ustálený právny názor o tom, že dohodnuté úroky, aj úroky z omeškania môžu existovať popri sebe, teda za dobu po dojednanom dátume vrátenia pôžičky bude dlžník povinný zaplatiť nielen zmluvný úrok ako odmenu veriteľovi za prenechanie peňazí, ale aj úrok z omeškania ako sankciu za omeškanie s vrátením pôžičky. Napokon, pri omeškaní

dlužníka s plnením peňažného dlhu veriteľ má právo nielen na dohodnuté úroky, ale aj úroky z omeškania vo výške zodpovedajúcej 2-násobku diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

13. Odvolateľ tvrdí, že okresný súd neodôvodnene zvýhodňoval žalovanú v jeho neprospech a na základe „absurdného“ záveru súdu postavenie dlužníka je lepšie v prípade porušenia záväzku (nesplácanie úveru), než v prípade riadneho plnenia povinností. Predčasným zosplatnením úveru v dôsledku porušenia povinností žalovanou paradoxne dochádza k jej ekonomicky výhodnejšiemu postaveniu, keď namiesto povinností žalovanej zaplatiť aj zmluvne dohodnuté úroky popri úrokoch z omeškania (ako zákonom stanovenej sankcie) je žalovaná povinná zaplatiť iba úroky z omeškania. Je neprijateľné, aby bol dlužník po zjavnom porušení povinností ekonomicky a právne zvýhodnený.

14. Žalovanej bol poskytnutý kontokorentný úver jednostranným vyhlásením žalobcu zo dňa 19.7.2007, tento stav žalovaná aprobovala uzavretím dodatku č. 1 zo dňa 2.8.2007 a dodatku č. 2 zo dňa 16.5.2008, týmto spôsobom došlo i ku kreovaniu zmluvy o kontokorentnom úvere. Žalovaná prečerpala poskytnuté peňažné prostriedky do debetu, preto on - odvolateľ má nárok na ich vrátenie. Namieta konštatovaný záver súdu o premlčaní tohto nároku z dôvodu uplynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty vedúci k zamietnutiu žaloby v tejto časti. Rozhodnutím o zamietnutí žaloby bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch, keďže predložil v konaní výpis z účtu žalovanej, z ktorého vyplýva stav účtu v rozhodnom období. Poukazuje aj na charakter kontokorentného úveru, ktorý umožňuje dlužníkovi čerpať úver v medziach dohodnutého úverového rámca (do povoleného debetu) podľa aktuálnych potrieb dlužníka, preto je pre posúdenie nároku rozhodujúci stav bežného účtu na obdobie relevantné pre vznik pohľadávky, t. j. od 1.9.2013 (čo tvorí i súčasť spisu). Preukázal tento nárok riadne, aj vypovedanie zmluvy žalovanej, ktorá poskytnutý kontokorentný úver vyčerpala v celom rozsahu a do dnešného dňa ho nevrátila.

15. V súhrne hodnotí odvolateľ právne závery súdu prvej inštancie aj za zjavne arbitrárne, v dôsledku čoho sú neudržateľne zasahujúce do jeho základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces. Dodal, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno pojať ako obranu pred jeho ľahkomyselnosťou a nezodpovednosťou (cituje odvolateľ z rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 29.6.2010 sp. zn. 23 Cdo 1201/2009).

16. Žalovaná písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu nepredložila.

17. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote na to oprávnená strana sporu, proti rozsudku, ktorému odvolanie je prípustné, odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v odvolaní napadnutom výroku a aj v súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

18. Prioritne krajský súd zdôrazňuje, že okresný súd v súdnej veci vykonal relevantné dokazovanie, z ktorého riadne zistil skutkový stav a spor uzatvoril v súlade s právom. Okresný súd dal v rozhodnutí relevantné odpovede stranám sporu na rozhodujúce vecné otázky, vyargumentoval prečo, z akých dôvodov zamietol vo zvyšnej časti žalobu a akými úvahami sa riadil pri rozhodovaní o náhrade trov prvoinštančného konania. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s písomným odôvodnením rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP) a iba v záujme zvýraznenia jeho vecnej správnosti sa vyjadruje k základným, nosným odvolacím argumentáciám, ktoré odvolateľ vzniesol v odvolaní.

19. Žalobca uplatnil v žalobe voči žalovanej peňažné plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 602249 uzatvorenej dňa 20.3.2012 a peňažné plnenie z dôvodu tvrdeného prečerpania kontokorentného úveru žalovanou, ktorý jej zriadil / poskytol veriteľ jednostranným vyhlásením. Tvrdená okolnosť, že pohľadávku z uvádzaných zmlúv nadobudol žalobca postúpením pohľadávky - sporná nebola.

20. Primárny právny vzťah medzi pôvodným veriteľom a žalovanou bol založený zmluvou o úvere uzatvorenou za právneho režimu zákona č. 129/2010 Z.z., predmetnou zmluvou s charakterom spotrebiteľská, jej účastníci založili spotrebiteľský právny vzťah, spotrebiteľský charakter právneho vzťahu žalobca - odvolateľ nenamietal.

21. Krajský súd zdôrazňuje, že je určujúci spotrebiteľský charakter zmluvy uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou. Spotrebiteľské právne vzťahy predstavujú osobitný druh právnych vzťahov, ktoré zahŕňajú zmluvy uzavreté medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi tak podľa Občianskeho zákonníka ako i podľa Obchodného zákonníka. Je však nepochybné, že nejde v súdnej veci o vzťah medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, ale o vzťah podnikateľa (v pozícii dodávateľa) a fyzickej osoby mimo rámec výkonu jej podnikania či povolania. Tieto vzťahy sú svojou povahou jednoznačne vzťahmi občiansko-právnymi z čoho vyplýva aj ochrana žalovanej v celej škále spotrebiteľsko-právnej ochrany, vrátane prednostného použitia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mohli použiť normy Obchodného práva. Avšak ani z noriem obchodného práva (priamo) nevyplýva, že by veriteľovi aj po vyhlásení mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru prináležal nárok na úroky z úveru.

22. Vzhľadom na konštatovanú občianskoprávnú povahu právneho vzťahu, odvolací súd poukazuje na ust. § 565 Občianskeho zákonníka upravujúce, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V súdnej veci pôvodný veriteľ jednostranným vyhlásením (v ktorom prejavil svoju vôľu) úver mimoriadne zosplatnil z dôvodu porušenia povinností žalovanou úver splácať riadne a včas, túto skutočnosť žalovanej oznámil - žalovaná oprávnenie veriteľa úver zosplatniť - nenamietala. V prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti veriteľ svojím jednostranným právnym úkonom navodzuje stav, v ktorom disponuje oprávnením získať okamžite späť celú sumu požičaných/ poskytnutých finančných prostriedkov. Z doktrínálneho hľadiska je rozhodujúci právny stav vytvorený veriteľom. V jeho dôsledku na strane veriteľa odpadá časové obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak spotrebiteľ už nemá právny titul mať prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ získaval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený ústavne nekonformný stav, v ktorom by bol spotrebiteľ vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky z úveru. Inými slovami, išlo by o právny stav, kedy by sa fakticky popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku (zosplatnenia úveru) a veriteľ by mal právo na úroky, ako keby k zmene záväzku nedošlo; naproti tomu spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred takouto zmenou.

23. V dôsledku jednorázového/ mimoriadneho zosplatnenia vzniká spotrebiteľovi povinnosť vrátiť (celú aktuálnu) sumu požičaného úveru navýšenú o úroky ku dňu zosplatnenia. Od prvého dňa omeškania spotrebiteľa s takýmto plnením ide svojím charakterom o protiprávny stav. S protiprávnym stavom (keďže spotrebiteľ sa ocitá v omeškaní) sa spájajú prirodzene výhradné sankcie. Naopak, s protiprávnym stavom sa nemôžu spájať odplatné plnenia, ktoré sa viažu len na oprávnené držanie peňažných prostriedkov spotrebiteľom podľa pôvodných podmienok zmluvy o úvere. Povedané inak, v protiprávnom stave patria veriteľovi len sankcie na tento účel definované kogentným pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Neopodstatnené je odkazovanie odvolateľa na závery rozhodnutí (iných všeobecných) súdov v obdobných veciach, lebo tieto nie sú pre konajúce súdy záväzné (§ 193, eventuálne § 391 ods. 2 a § 455 CSP). Pokiaľ ide o odvolací Krajský súd v Žiline, aktuálne už všetky jeho občiansko-právne senáty aplikujú výklad zodpovedajúci výkladu zaujatému v súdnej veci.

24. Zároveň bezprostredne v rozoberanej otázke nebolo zatiaľ vydané rozhodnutie, resp. rozhodnutia „vyšších súdov“, ktoré by bolo možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP. Prístup k danej problematike prezentovaný prvoinštančným i odvolacím súdom bol však - akceptovaný (okrem iného) tiež Ústavným súdom SR, napr. v uznesení sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012, ktorý konštatoval, že ho nemožno považovať za svojvoľný, resp. za taký, ktorý by popieral zmysel práva na súdnu ochranu. Súčasne z hľadiska rôznorodosti súdnej praxe je podstatné, že okresný súd (čiastočne i v spojení s dôvodmi tohto - odvolacieho - rozhodnutia, keďže konanie prvej a odvolacej inštancie tvorí jeden celok) dostatočne zdôvodnil/vysvetlil svoj právny názor, t.j. argumentačne sa s riešením predmetnej právnej otázky plnohodnotne vyrovnal, preto nekonal v rozpore s princípom právnej istoty (bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 144/2014 z 13.5.2014).

25. V súhrne všetkých hore uvedených argumentácií odvolací súd jednoznačne konštatoval vecnú správnosť rozsudku okresného súdu v časti zamietnutia žaloby vo zvyšku nárokov uplatňovaných titulom Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 602249 zo dňa 20.3.2012.

26. Vo vzťahu k zamietnutiu žaloby o nároky uplatňované titulom dlhu na kontokorentnom úvere vyhodnotil odvolací súd odvolanie žalobcu za neopodstatnené. V tejto časti odvolanie nekorešponduje s vecnými závermi na základe ktorých okresný súd žalobu vyhodnotil za nedôvodnú. Okresný súd totiž žalobu v tejto časti nezamietol na základe premlčania pre uplynutie 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty - ako sa nesprávne domnieva odvolateľ. Okresný súd zamietol v tejto časti žalobu po konštatácii bezúročnosti a bezpoplatkovosti tohto „úverového produktu“ a následne podľa prehľadu vykonaných čerpaní a úhrad uzavrel, že žalovaná zaplatila viac než čerpala. K uvedenému záveru odvolateľ žiadne konkrétne odvolacie námietky neuvádzal. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, z tohto dôvodu odvolací prieskum mohol vykonať len z dôvodov odvolateľom v odvolaní namietaných a je jednoznačné, že v dotknutej časti odvolateľ vzniesol úplne iné / odlišné dôvody ako boli tie na základe ktorých okresný súd žalobu v tejto časti zamietol.

27. V súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania okresný súd zohľadnil úspech/ neúspech strán sporu a zodpovedajúco čistému úspechu priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanej.

28. Krajský súd sa nedotýkal rozsudku v odvolaní nenapadnutom výroku (v ktorom okresný súd žalobe čiastočne vyhovel).

29. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol, žalovaná ako úspešná strana v odvolacom konaní si trovy neuplatnila a ani z obsahu spisu nevyplývalo, že by jej boli vznikli v súvislosti s podaným odvolaním žalobcu nejaké trovy. Z tohto dôvodu krajský súd postupujúc podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku ani jednej strane sporu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

30. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.